

ArmEIA

Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի
Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում արևային
էլեկտրակայանի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա
ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՄԻԸ

Մշակող «ՆՈՎԱԼ» ՄԻԸ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն-----	էջ 4
2. Հավելվածներ-----	էջ 4
3. Օգտագործվող հապավումներ-----	էջ 5
4. Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը-----	էջ 5-8
5. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննության գործընթացների վերաբերյալ-----	էջ 9
6. Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը-----	էջ 9
7. Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը-----	էջ 9
8. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը-----	էջ 10
9. Շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը-----	էջ 15
9.1. Սոցիալ-տնտեսական նկարագիր-----	էջ 15
9.2. Հողային ռեսուրսներ-----	էջ 15
9.3. Ջրային ռեսուրսներ-----	էջ 16
9.4. Օդային ավազան-----	էջ 17
9.5 Բուսական և կենդանական աշխարհ-----	էջ 17
9.6. Հատուկ պահպանվող տարածքներ-----	էջ 21
9.7. Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ-----	էջ 21-23
10. Աղմուկ և թրթռում-----	էջ 24
11. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը-----	էջ 24
11.1. Արտադրական հզորություններ-----	էջ 24
12. Շինարարության փուլում տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումները-----	էջ 25
12.1. Օգտագործվող բնառեսուրներ և նյութեր-----	էջ 27
12.2. Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ-----	էջ 27
12.3. Հողային ռեսուրսներ-----	էջ 27
12.4. Ջրային ռեսուրսներ-----	էջ 27
12.5. Կեղտաջրերի հեռացում-----	էջ 28
12.6. Թափոններ-----	էջ 28
12.7. Լուսավորություն և ջեռուցում-----	էջ 28
12.8. Սոցիալական-----	էջ 28
12.9. Բարեկարգում-----	էջ 28
13. Կայանի բնութագիրը և շահագործման փուլում տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները-----	էջ 28
13.1. Արևային կայան-----	էջ 29
13.2. Վահանակները կրող կոնստրուկցիաներ-----	էջ 29
13.3. Ցանկապատում-----	էջ 30
13.4. Լուսավորության տեխնիկական լուծումներ-----	էջ 30

13.5. Անվտանգության տեխնիկական լուծումներ-----	էջ 30
13.6. Տրանսֆորմատորային ենթակայաններ-----	էջ 31-33
14. Շրջակա միաջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիր-----	էջ 33
14.1. Օդային ավազան-----	էջ 33
14.2. Հողային ռեսուրսներ-----	էջ 34
14.3. Կենսաբազմազանություն-----	էջ 34
14.4. Ջրային ռեսուրսներ-----	էջ 35
14.5. Թափոններ-----	էջ 35
14.6. Աղմուկ և թրթռում-----	էջ 35
14.7. Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն-----	էջ 35
14.8. Բարեկարգում-----	էջ 35
14.9. Շահագործման փուլ-----	էջ 36
Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան-----	էջ 39-47
Գրականություն-----	էջ 48

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Հայտ	Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցում
Ձեռնարկող	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն	Ք. Երևան, Սիլիկյան թ., 4 փողոց, տուն 9
Ձեռնարկողի փաստացի գործունեության հասցեն`	Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածք
Ձեռնարկողի հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	հեռ. +374 44 444450 greenenergyarm@gmail.com
Պատվիրատու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ
Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնք
Աշխատանքային նախագծի մշակող	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ
Գնահատման հայտի նախագծող	ArmEIA «Նովալ»ՍՊԸ
Հայտի մշակող ընկերության հասցե, հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	Ք. Երևան, Բրյուսովի 6 (012)21-10-01, (093)39-77-60 arm_eia@outlook.com

2. Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականը

Հավելված 2. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

Հավելված 3. Հանրային քննարկման արձանագրություն, տեսաձայնագրություն, մասնակիցների ցանկ

Հավելված 4. Շողակաթ համայնքապետարանի քաղաքապետարանի նախնական համաձայնությունը

3. Օգտագործվող հապավումները

ՇՄԱԳ՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում

ՕԳ՝ օդային գիծ

ՇԼՏԵ՝ շարժական լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայան

ԲՀՊՏ՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածք

ԷՄՆԸՊ՝ էլեկտրականության սանիտարական նորմեր և ընդհանուր պահանջներ

ՏԿ՝ տեխնիկական կանոնակարգ

ԲՄ՝ բաշխիչ սարք

ԲԲՄ՝ բաց բաշխիչ սարք

ՄՊԸ՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

ԿՎտ՝ կիլովատտ

ԿՎԱ՝ կիլովոլտ-ամպեր

4. Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014)– Կարգավորում է նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Ներառում է նախատեսվող գործունեության 3 կատեգորիա՝ «Ա», «Բ», «Գ»՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Համաձայն օրենքի իրականացվում է նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, որից հետո տրվում է եզրակացություն:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (1994թ.)–Կարգավորում է մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովման, մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցման ու կանխման բնագավառում հասարակական հարաբերությունները: Նպատակն է կանխել և վերացնել մթնոլորտային օդի աղտոտումը, դրա վրա մյուս վնասակար ներգործությունները, ինչպես նաև իրականացնել միջազգային համագործակցություն մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում: Համաձայն օրենքի՝ իրականացվում է մթնոլորտային օդի պահպանության համալիր միջոցառումների

ծրագրի հաստատումը, սահմանվում է մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվները, մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի մակարդակների նորմատիվների մշակման ու հաստատման, արտանետումների պետական հաշվառման կարգեր և այլն:

«Պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եվ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (1998թ.) - Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (1999թ.) – Ապահովում է բուսական տեսակների (ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (2000թ.)–Սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001թ.) - Սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսվարման տարբեր կազմակերպարավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը: Կարգավորում է հողային պաշարների կառավարման, տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման բնագավառում պետական քաղաքականության ուղղությունների սահմանումը, հողային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունումն ու դրանց կատարման վերահսկողությունը, հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության դասակարգումը, հողի մոնիթորինգի, հողաշինարարության, հողերի հետազոտմանն ուղղված գործունեության լիցենզավորման միասնական սկզբունքների սահմանումը և այլն:

«Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ.) - Սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

«Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք(2004թ.)– Կարգավորում է ՀՀ պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց փոխհարաբերությունները էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում գործունեություն իրականացնելիս, մասնավորապես, էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտի պետական (ազգային, նպատակային) ծրագրերի մշակումը, ընդունումը և իրականացումը, էներգակիրների արդյունավետ օգտագործման ուղղությամբ պետական ծրագրերով իրականացվող աշխատանքների կազմակերպումը և համակարգումը, ՀՀ տնտեսության զարգացման պետական ծրագրերում, համայնքների զարգացման քառամյա ծրագրերում, ինչպես նաև 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմասով ընկերությունների զարգացման ծրագրերում էներգախնայողության պահանջների ընդգրկումը, սեփական վերականգնվող էներգետիկ ռեսուրսների առաջնահերթ ու արդյունավետ օգտագործման խթանման տնտեսական ու իրավական մեխանիզմների մշակման ու կիրառման ապահովումը՝ օրենսդրությամբ սահմանված

կարգով, էներգախնայողության ծրագրերում և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում միջազգային համագործակցությանն աջակցումը:

«Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենքը-(15.05.2001թ.)- կարգավորում է Սևանա լճի, նրա ջրհավաք ավազանի և տնտեսական գործունեության գոտու էկոհամակարգերի պահպանման, վերականգնման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները: Սահմանում է Սևանա լճի, որպես Հայաստանի Հանրապետության քաղցրահամ ջրերի ռազմավարական շտեմարանի՝ բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, կլիմայական, ռեկրեացիոն (վերականգնողական) և հոգևոր արժեք ունեցող ռազմավարական նշանակության էկոհամակարգի բնականոն զարգացման, վերականգնման, բնական պաշարների վերարտադրման, պահպանման և դրանց օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական ու տնտեսական հիմունքները:

ՀՀ կառավարության որոշումներ

- ❖ ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N1325-Ն որոշում՝ **«Հանրային ծանուցման եվ քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N72-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N71-Ն որոշում՝ **«ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 14.08.2008 թ. N 967-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 02.11.2017 թ. N 1404-Ն որոշում՝ **«Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը եվ հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ ՀՀ կառավարության 20.07.2006թ. N1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 08.11.2011թ. N1396 որոշում՝ **«Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու մասին»:**
- ❖ ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. N781-Ն որոշում՝ **«ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին»:**

5.Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Հայաստանում Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը իրականացվում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ.-ի օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) համաձայն: Գործունեություն, որը կարող է ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի, գործունեությունները դասակարգվում են 3 կատեգորիաների՝ Ա, Բ և Գ: Արևային կայանի հետ կապված գործունեությունը ներառված է Գ կատեգորիայի մեջ, եթե կայանի զբաղեցրած տարածքը լինի 40 հա և ավելի: «Գրին Էներջի» արևային կայանը զբաղեցնում է 9.68364 հա տարածք և համաձայն Օրենքի ենթակա չէ ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության: Միաժամանակ համաձայն Օրենքի՝ փորձաքննության ենթակա է բարձրավոլտ օդային գծերի (ՕԳ)կառուցումը՝ 110կՎ և ավելի հզորության: Օդային գծի կառուցումը ենթակա է փորձաքննության՝ «Բ» կատեգորիայի ընթացակարգով:

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ «Գրին Էներջի» արևային կայանը բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծին միանալու է մինչև 30մ երկարությամբ 110կՎ էլեկտրահաղորդման գծով, ուստի սույն հայտը դասվում է «Բ» կատեգորիայի՝ համաձայն Օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ կետի գ. ենթակետի:

6.Ձեռնարկողի անվանումը և գտնվելու վայրը

«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊ ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Երևան, Միլիկյան թ., 4 փողոց, տուն 9: Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2020թ.փետրվարի 5-ի, 19Ս որոշման համաձայն՝ «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊ ընկերությանը տրամադրվել է 5ՄՎտ հզորությամբ ԼԷՆ՝0665 էլեկտրաէներգիայի արտադրության լիցենզիա՝ մինչև 2041թ.դեկտեմբերի 27-ը գործողության ժամկետով: Այն տեղակայվելու է Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում՝ «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊ ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող հողատարածքում:

7.Նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը

Հայաստանն ունի արևային էներգիայի մեծ ներուժ (1մ² հորիզոնական մակերևույթի վրա արևային էներգիայի հոսքի միջին տարեկան արժեքը կազմում է 1720 կվտժ/մ², իսկ

հանրապետության տարածքի մեկ քառորդն օժտված է տարեկան 1850 կՎտժ/մ² ինտենսիվությամբ արևային էներգիայի պաշարներով):

Նախատեսվող «Գրին Էներջի» արևային կայանի նպատակը էլեկտրաէներգիայի արտադրությունն է: «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊ ընկերությունը դիտարկում է արևային էլեկտրակայանի արտադրած էներգիայի վաճառքը երկարաժամկետ ժամանակահատվածում: Այն ներգետիկ համակարգի կայունությանը նպաստող ծրագիր է, ինչպես նաև այլընտրանքային էներգետիկայի ոլորտում ներդրում, որը դրական ազդեցություն կունենա երկրում տնտեսական, բնապահպանական, էներգետիկ և ռազմավարական ուղղությունների զարգացման վրա:

8. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը

Կայանը տեղակայված է լինելու «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ-ին պատկանող հողատարածքում՝ Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գ. Շողակաթ (մինչև 2017թ. կոչվել է Շորժա) բնակավայրի տարածքում՝ 19-րդ փողոց 12 հողամասում: Այն զբաղեցնելու է 9.68364 հա տարածք:

Համաձայն անշարժ գույքի նկատմամբ պետական գրանցման վկայականի՝ հողի նպատակային նշանակությունը էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների է, գործառնական նշանակությունը՝ էներգետիկայի: Արևային կայանի տեղաբաշխման վայրը որոշված է հողատարածքի սեփականատիրոջ որոշմամբ, հաշվի առնելով տվյալ տարածքում արևային ճառագայթման տվյալները, ընկերության զարգացման պլանները, տեղանքում առկա ենթակառուցվածքները, մասնավորապես հարևանությամբ գտնվող բարձր լարման էլեկտրական հաղորդալարերը:

Տարածքը տեղակայված է Սևանա լճի հյուսիս արևելյան մասում՝ Գեղամա լեռների ստորոտում, Սևանից 4կմ հեռավորության վրա՝ ծովի մակերևույթից 1960մ բարձրության վրա:

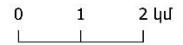
Կայանի հեռավորությունը Սևանա լճից

«Գրին Էներջի» ՍՊԸ

Պայմանական նշաններ

- Արևային կայան
- Կայանին հարակից բնակավայրեր

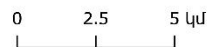
Արևային կայանի հեռավորությունը մոտակա մշտական հոսք ունեցող ջրային հոսքից

«Գրին Էներջի» ՍՊԸ

Պայմանական նշաններ

- գ. Արեգունի (Սատանախաչ)
- Արևային կայան
- Կայանին հարակից բնակավայրեր

Հայցվող տարածքի կոորդինատներն են.

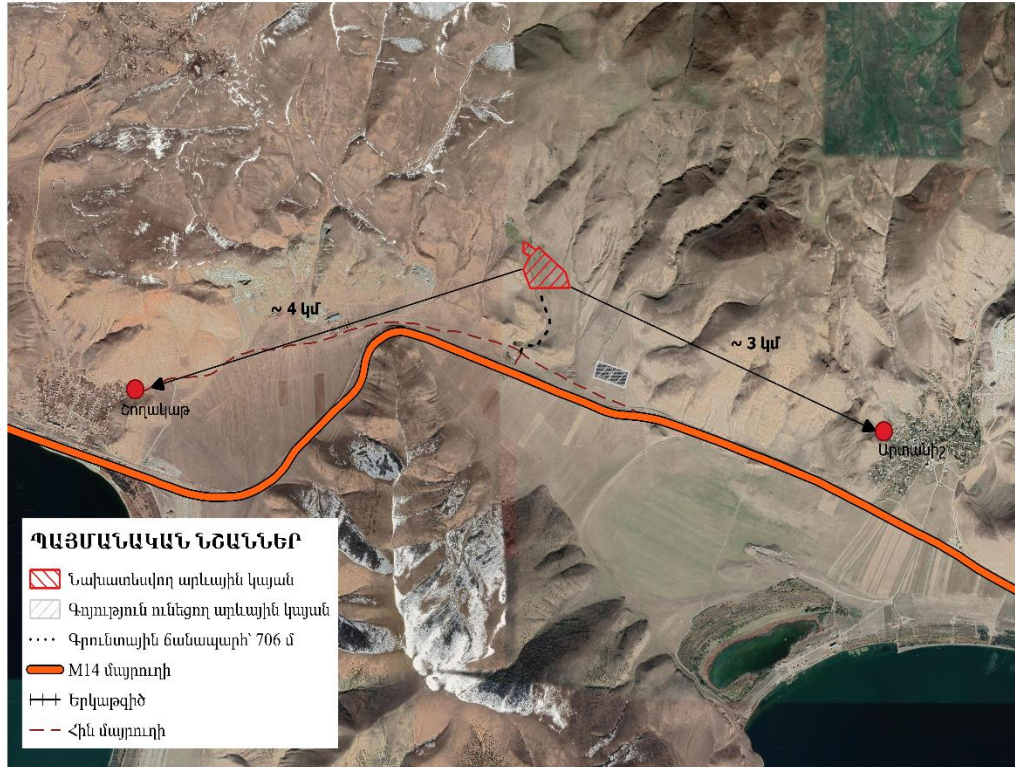
Ռելիեֆը հարթ է, տեղ-տեղ՝ բլրակային: Աշխարհագրական դիրքը և ծովի մակարդակից ունեցած բարձրությունը՝ 1960-2100մ իրենց կնիքն են թողնում նաև տեղանքի ջերմաստիճանային ռեժիմի վրա: Ամենատաք ամիսը համարվում է օգոստոսը, երբ միջին տարեկան ջերմաստիճանը տատանվում է 8,8°C-ից (Եռաթմբեր) 30°C-ի (Շորժա) սահմաններում, իսկ ամենացուրտ ամիսը հունվարն է, երբ ջերմաստիճանը տատանվում է -4,6°C-ից -20°C: Քամու արագությունը՝ 29- 30մ/վրկ է, սառցակեղևը 15-20մ:

Սևանա լճի ավազանի տարածքում տեղումները տատանվում են 388 մմ-ից (Օռվակ) մինչև 875 մմ-ի միջև(Եռաթմբեր): Տարվա ընթացքում տեղումների ամենաշատ քանակը դիտվում է գարնանը՝ մասնավորապես մայիս ամսին, իսկ ամենաքիչ տեղումները դիտվում են ձմռանը: Գարնանային տեղումները կազմում են ողջ տարեկան տեղումների 40-45%-ը, այն դեպքում երբ ձմռանը թափվող տեղումներին բաժին է ընկնում 10-15%-ը:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը մոտակա բնակավայրերից՝ Շողակաթ համայնքից գտնվում է 4 կմ, իսկ Արտանիշ բնակավայրից՝ 3կմ հեռավորության վրա:

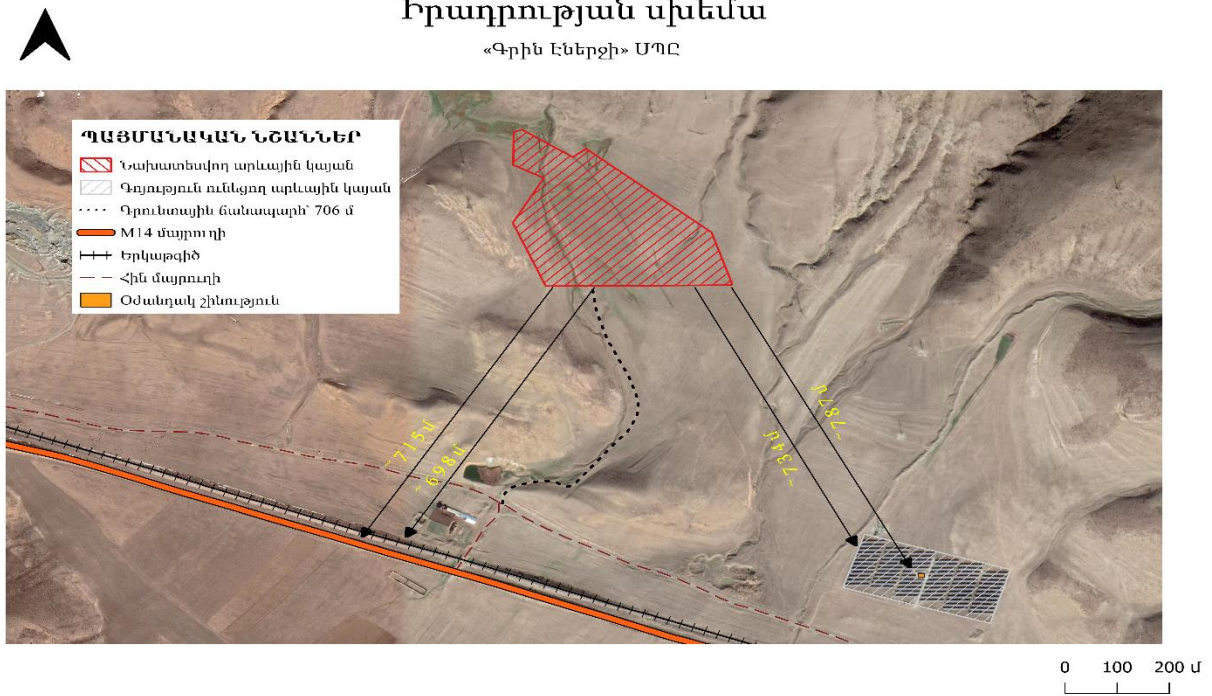

Արևային կայանի ունեցած հեռավորությունները մոտակա բնակավայրերից («Գրին Էներջի» ՍՊԸ)

Իրադրության սխեմա

«Գրին Էներջի» ՍՊԸ

Գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում են գրունտային ջրերը և քաղցրահամ ջրի աղբյուրները, իսկ մոտակա մակերևութային ջրային ռեսուրսը Սևանի լիճն է, որը նախատեսվող գործունեության տարածքից գտնվում է մոտ 4 կմ հեռավորության վրա:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներում չկան բնության, պատմամշակութային հուշարձաններ: Գործունեության տարածքին ամենամոտը գտնվում է բնության հատուկ պահպանվող տարածքը «Սևան» ԱՊ-ն՝ մոտ 4կմ հեռավորության վրա:

Մարզի տարածքով է անցնում Սոթք տանող երկաթգիծը, Ծաղկունք-Սոթք վազքուղու 141կմ երկարությամբ, որի հեռավորությունը նախատեսվող գործունեության վայրից կազմում է մոտ 698մ:

Հարակից տարածքները գյուղատնտեսական մշակովի ցանքատարածություններ և արոտավայրեր են:

Գործունեության հարակից տարածքում՝ մոտ 650մ հեռավորության վրա գտնվում են 2ՄՎտ հզորությամբ «Արտանիշ 1» և «Արտանիշ 2» արևային կայանները: Գործունեության ենթակա տարածք հնարավոր է մոտենալ վերջինից 700-750մ երկարությամբ գրունտային ճանապարհով:

Տարածքում գերակշռում են տափաստանային, կարբոնատացված անտառային գորշ հողերը, տարածված է տարախոտային բուսականությունը:

Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքերում ներառված բուսական և կենդանական տեսակները բացակայում են՝ պայմանավորված տարածքի արդեն մարդածին ազդեցության գոտում գտնվելու հանգամանքով:

9. Երջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը

9.1 Սոցիալ-տնտեսական: Նախատեսվող գործունեությունը նախատեսվում է իրականացնել Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի վարչական տարածքում: Շողակաթ խոշորացված համայնքը ձևավորվել է 2017թ.-ի նոյեմբերին: Համայնքի կենտրոնը Շողակաթ բնակավայրն է: Այն գտնվում է Արեգունի լեռների հարավ-արևելյան մասից դեպի Արտանիշի թերակղզի իջնող ճանապարհին՝ ծովի մակերևույթից 1930-1980 մ բարձրության վրա: Նրա մեջ ընդգրկված են 6 բնակավայր՝ Աղբերք, Շողակաթ, Արտանիշ, Դրախտիկ, Ծափաթաղ և Զիլ գյուղերը: Շողակաթ գյուղը (նախկինում՝ Շորժա) հիմնադրվել է 1810-ական թվականներին Ռուսաստանի Սոլդովիայի մարզից եկած արքայականների միջոցով: Գյուղը նախկինում կրել է Նադեժդինո անվանումը: 1932թ. Նադեժդինո գյուղը վերանվանվել է Շորժա: Գտնվում է Սևանա լճի ափից 200 մ հեռավորության վրա, մարզկենտրոն Գավառից 95 կմ հյուսիս-արևելք: Շողակաթ բնակավայրի տարածքը 3923.32 հա է, բնակիչների թիվը՝ 608 մարդ: Բնակչությունը նախկինում եղել է միատար, բնակվել են միայն մուղովացիներ: 1989-1992թթ. գյուղը վերաբնակեցվել է Ադրբեջանից եկած փախստականներով և Արծվաշենից բռնի տեղահանվածներով: Բնակչությունը զբաղվում է անասնապահությամբ, այգեգործությամբ, բանջարաբուծությամբ, հացահատիկի և կերային կուլտուրաների մշակությամբ: Ունի քրոմիտի պաշարներ: Համայնքը գազիֆիկացված է, ապահովված է համապատասխան ենթակառուցվածքներով (էլեկտրամատակարարում, աղբավայր, գերեզմանոց): Գյուղի միջով է անցնում Երևան-Զոդ ավտոճանապարհը և Երևան-Զոդ երկաթուղին: Գյուղում գործում է միջնակարգ դպրոց, նախակրթարան, բուժկետ, երկաթուղային կայարան, օդերևութաբանական կայան, մի քանի հանգստյան տներ: Գյուղում և շրջակայքում պահպանվել են մ.թ.ա. 1-ին հզմ.բերդի ավերակներ, դամբարաններ(մ.թ.ա. 2 -1-ին հզմ. ,եկեղեցի(17-րդ դար) մատուռներ և այլ հնություններ:

9.2 Հողային ռեսուրսներ: Գեղամա և Վարդենիսի լեռնաշղթաների ու Սևանա լճի միջև գտնվող վայրերում զգալի հարթ տարածություններ կան, առկա են շատ որակյալ հողեր և նպատակահարմար են հողագործության համար: Դրանք հատկապես Մասրիկ, Արգիճի գետերի ու Գավառագետի հովիտներն են: Դրանցից համեմատաբար ընդարձակը Մասրիկի դաշտն է՝ շուրջ 10000 հեկտար: Այդ հարթ տարածությունները ծովի մակերևույթից ունեն 1900-2200մ բարձրություն: Տարածքը ներկայացած է միջին բարձրությամբ լեռնաշղթաներով, ուղիղ և ալիքաձև թեքություններով և հարթություններով: Ապարները պրոլյուվիալ, դելյուվիալ առաջացումներ են: Տարածքում գերիշխում են տափաստանային և կարբոնացված անտառային դարչնագույն հողերը, որոնք ձևավորվել են կարբոնատային, խճաքարային բերվածքների վրա: Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի հողերը էրոզացված են և սակավազոր: Հումուսակուտակիչ հորիզոնների հզորությունը կազմում է 0,25սմ:

Տափաստանային էկոհամակարգերի կողմից տրամադրվող բարիքները և ծառայությունները մինչ օրս գնահատված չեն: Թեպետ տեղաբնակները ակտիվորեն հավաքում և անձնական կարիքների ու ներքին շուկայում վաճառելու համար օպտագործում են տափաստանային բազմաթիվ դեղատու և ուտելի բույսեր: Իսկ թեք լեռնալանջերին տեղակայված տափաստանները նույնիսկ օպտագործվում են որպես արտոններ՝ խոտհարքներ, սակայն տափաստանների մեծ մասը, հատկապես մեղմաթեք լանջերն ու հարթավայրերը, ներկայումս հիմնականում հերկվել են և օգտագործվում են երկրագործության նպատակով: Բնական վիճակում պահպանվել են միայն առանձին հատվածներ՝ առավել գառիթափ և քարքարոտ լանջերին, և փոքր կտորներ լեռնային սարահարթերի դաշտերի միջև: Ներկայումս Հայաստանում տափաստանները կորցնում են այնպիսի հատկություններ, ինչպիսիք են՝ ջրային պաշարների պահպանման և գոլորշիացման կարգավորումը, հողապաշտպան ազդեցությունը, արոտավայրային դիպրեսիայի ռիսկի նվազումը, ջրային և քամու էրոզիայի կանխարգելումը, աղոտոտումների չեզոքացումը, այդ թվում՝ հողում, բիոտայում և գյուղարտադրանքում: Հայաստանի 23 Կարմիր գրքում գրանցված հազվագյուտ տեսակների աճելավայրերի(ապրելավայրերի պահպանումը, բնական բուսականության վերարտադրման շնորհիվ փոշոտիչների քանակի ապահովումը և այլն:

9.3 Ջրային ռեսուրսներ:Տարածաշրջանի ամենամեծ ջրային ռեսուրսը Սևանա լիճն է: Մարզի արտանետվող կեղտաջրերի շուրջ 80%-ը չեն մաքրվում:

Սևանա լիճը գտնվում է ծովի մակարդակից մոտ 1900 մետր բարձրության վրա: Այն աշխարհի քաղցրահամ ջուր ունեցող 2-րդ բարձրադիր լիճն է: Հնում հայտնի է եղել Գեղամա ծով, Գեղարքունյաց ծով անուններով:

Երկարությունը 70 կմ է, առավելագույն լայնությունը՝ 55 կմ: Հայելու մակերեսը կազմում է 1260 կմ², որով ամենախոշորն է Հարավային Կովկասի տարածքում: Միջին խորությունը 26.8 մ է, ամենախորը վայրը՝ 83 մ (Փոքր Սևան): Ջրի ծավալը 32,92 մլրդ մ³ է: Սևանա լիճը Շորժայի ստորջրյա թմբով բաժանվում է 2 մասի՝ Մեծ Սևանի (37.7 մ միջին խորություն) և Փոքր Սևանի (50.9մ):

Սևանա լիճը բաց լիճ է և ունի քաղցրահամ ջուր: Լիճ են թափվում 28 մեծ ու փոքր գետակներ, սակայն սկիզբ է առնում միայն մեկը՝ Հրազդանը: Վերջինիս շնորհիվ ջրերի տարեկան արտահոսքը կազմում է 0.7 կմ³:

Լճի ծագումնաբանական վարկածներից մեկի համաձայն՝ այն առաջացել է չորրորդական ժամանակաշրջանում: Այն գոյացել է հրաբխային գործունեության հետևանքով՝ միջլեռնային տեկտոնական իջվածքում սառցադաշտային և ձնհալոցքային ջրեր լցվելու արդյունքում: Չորս կողմում առանձնակի շրջապատում են Արեգունու, Սևանի, Վարդենիսի և Գեղամա լեռները:

Խորհրդային կառավարման տարիներին լճի մակարդակը զգալիորեն իջել է (18 մ), ինչի հետևանքով տարածաշրջանում առաջացել է էկոլոգիական խնդիր: 1978 թվականին ստեղծվում է Սևան ազգային պարկը: Ջրի մակարդակի բարձրությունը վերականգնելու

համար կառուցվել է Արփա – Սևան (48.3 կմ, 1963-81 թվականներ), ապա՝ Որոտան – Արփա դերիվատացիոն ջրատարները (21.6 կմ, 2004 թվական):

Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման հետևանքով լճի ափամերձ տարածքները ջրածածկվում են, ինչի հետևանքով ջրի տակ են մնում անտառածածկ հատվածներ՝ հսկայական ծառեր, թփեր, ծառերի արմատներ, շենքեր, շինություններ, ճանապարհներ և տարբեր ենթակառուցվածքներ: Պետբյուջեի միջոցներով ջրածածկ անտառափային տարածքները շարունակաբարմաքրվում են: Մաքրման աշխատանքները շարունակվում են:

Սևանա լճի համար գերինդիթ է նաև հարակից բնակավայրերից, արտադրական օբյեկտներից և լճի շուրջը կառուցապատված հանգստյան տներից լիճ թափվող կեղտաջրերի խնդիրը: Մաքման կայանների նախատեսումը Սևանա լճի համար խիստ անհրաժեշտություն է:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը Սևանա լճից գտնվում է մոտ 4կմ հեռավորության վրա:

9.4 Օղային ավազան: Մարզի օղային ավազանը գտնվում է բավականին բարվոք վիճակում: Մարզում չկան արտադրական ձեռնարկություններ, հիմնականում ավտոտրանսպորտի արտանետումներն են: Տարածքի հաշվարկով այս օղային ավազան արտանետումների մակարդակը քիչ է հանրապետության միջինից շուրջ 6.3 անգամ:

Օղային ավազանում հայտնաբերված փոշու քանակությամբ մարզը գտնվում է բարվոք վիճակում, այս ցուցանիշը միջին հանրապետական մեկ շնչի հաշվով ցուցանիշից փոքր է շուրջ 3 անգամ:

9.5 Բուսական և կենդանական աշխարհ: Սևան ազգային պարկի և պահպանական գոտու տարածքում գրանցված են մոտ 1.600 տեսակ բարձրակարգ բույսեր (Հայաստանում գրանցված բարձրակարգ բույսերի կեսից ավելի) այդ թվում՝ 55 հազվագյուտ ու անհետացող, 23 էնդեմիկ, որոնք աճում են միայն Սևանի ավազանում: Դրանք են Լրձուն Սևանի, Ոզնաթուփ Գաբրիելյանի և այլն: Բուսականությունը հիմնականում տափաստանային է՝ հացազգային, տարախոտա-հացազգային/*Festuca valesiaca* Gaudin, *F. ovina* L., *Koeleria albobvii* Domin, *K. cristata* (L.) Pers., *Bothriochloa ischaemum* (L.) Keng, *Stipa capillata* L., *S. Lessingiana* Trin. Et Rupr., *S. Tirsa* Stev., *Elytrigia trichophora* (Link) Nevski, *Galium verum* L., տեսակներ *Agropyron*, *Andropogon*, *Scabiosa*, *Veronica*, *Artemisia*, *Achillea*, *Astragalus*/:

Կենդանական աշխարհը ներկայացված է ողնաշարավոր կենդանիների 330 տեսակներով, այդ թվում՝ կաթնասուններ՝ 44 տեսակ (գայլ, աղվես, նապաստակ, կզաքիս, փորսուղ, աքիս, լուսա, ոչ հաճախ նաև արջ և այլն), թռչունների՝ 267 տեսակ, 4 տեսակ երկկենցաղներ, 16 տեսակ սողուններ և 9 տեսակ ձուկ, այդ թվում Սևանի իշխանը, որը գրանցված է Կարմիր գրքում, Սևանի կողակը, Սևանի բեղուն և այլն:

Շորժա համայնքում հանդիպում են շնագայլ, նապաստակ, լուսան, թխակապոխտ աղավնի, արծաթափայլ որոր և անտառային կատու:

Բուսական աշխարհ: Տափաստանային գոտին Հայաստանի տարածքի ամենաընդարձակ գոտին է, որը սկսվում է 1500-1600 մ-ից, երկրի հյուսիսային հատվածում հասնում է մինչև 2000 մ բարձրության, իսկ հարավային հատվածում՝ 2400-2500 մ: Գոտին տափաստանային է և գորշ կարբոնատային, անտառային: Աչքի են ընկնում բուսական համակեցությունների բազմազանությամբ: Ծայրահեղ չորասեր, գուղձավոր, պնդաճիմ հացազգի խոտաբույսերի, փշաբարձիկավոր տարախոտերի առկայությունը բուսականության բնորոշ առանձնահատկություններից է:

Արևային կայանի տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը:

Տարածաշրջանում կենդանիների բնորոշ տեսակներից են՝ ողնաշարավոր կենդանիների 96 (երկկենցաղներ՝ 4, սողուններ՝ 32, թռչուններ՝ 19, կաթնասուններ՝ 41) և անողնաշարների 992 տեսակ (փափկամարմիններ՝ 81, սարդակերպեր՝ 126, միջատներ՝ 785): Անողնաշարների տափաստանային ֆաունան ծագմամբ ավելի երիտասարդ է և համեմատաբար ավելի միատեսակ: Տափաստաններում հողերի մշակումը, դաշտապաշտպան անտառաշերտերի ստեղծումը, խոտհարքները, նաև հրդեհները բացասաբար են ազդում բուսածածկույթի և կենդանական աշխարհի վրա: Բնական բուսածածկույթին փոխարինելու են պալիս մշակաբույսերը՝ ցորեն, եգիպտացորեն, արևածաղիկ, պտղատու այսյիները, իսկ ողողատներում՝ բանջարեղենի մշակությունը: (UNDP):

Սևանի ջրհավաք ավազանի տափաստանային գոտին՝ 1906-2400մ ծովի մակերևույթից բարձր, հիմնականում ներկայացված է չոր և տիպիկ տափաստաններին բնորոշ խոտաբույսերով՝ շյուղախոտ, փետրախոտ և այլն: Այստեղ աճում են նաև գիհու, մասրենու, արոսենու, կծուխորի, այծատերևուկի և այլ թփուտներ: Բավական շատ են գազերը, ոզնաթփերը, որոնց թվում կան մի շարք հազվագյուտ և անհետացող տեսակներ: Մարդու կողմից առավել յուրացված է հենցայս գոտին, որի զգալի մասը վերածվել է վարելահողերի, իսկ մնացածը ակտիվօգտագործվում է որպես խոտհարքեր և արոտավայրեր:

Տարածաշրջանում կանանոթավորբույսերի 1587 տեսակ, 32 ծառատեսակ, 102 թփերի տեսակ, 1146 բազմամյա խոտաբույս 307 միամյա տերկամյա բուսատեսակներ: Շուրջ 60 բուսատեսակների ամարվում են դեղաբույսերն 100-ը՝ ուտել: Կան նաև 267 տեսակի սնկեր, որից 100 տեսակը ուտելի են 24 տեսակը՝ թունավոր: Տեղանքում աճում են հացազգիներին պատկանող շատ բույսեր՝ շյուղախոտի (*Festuca sp.*), որումի (*Lolium sp.*) 95.1 և դաշտավուկների (*Poa sp.*) տարբեր տեսակներ:

Կարմիր գրքում գրանցված են տարածաշրջանին բնորոշ՝ Խոզանափուշ Ֆյոդորովի-*Cousinia fedorovii* Takht, Լրջուն Սևանի-*Isatis sevangensis* N. Busch, Թրաշուշան

հայաստանյան - *Gladiolus hajastanicus* Gabrielian, Հիրիկ Նրբագեղ - *Iris elegantissima* Sosn, Վիշապագլուխ ավստրիական - *Dracocephalum austriacum* L., Գառնաովույտ հայկական - *Oxytropis armeniaca* Sosn. ex Mulk.:

Վիշապագլուխ ավստրիական

Գառնաովույտ հայկական

Նախատեսվող արևային կայանի տարածքում կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակները բացակայում են:

Կենդանական աշխարհ: Մարզիտարածքումհաշվարկվում են 43 տեսակի փափկամարմիններ, 639 տեսակի հողվածոտանիներ, որոնք պատկանում են միջատներին: Դրանցից 6-ը Հայաստանի էնդեմներ են:Կապտաթիթեռը (*Maculinea nausithous* Bergs), որն հայտնի է պարկի պահպանական գոտուց, գրանցված է Բնության պահպանության միջազգային միության Կարմիր ցանկում:Լճում հանդիպում են երկարաչանչ խեցգետին, Սևանի էնդեմիկ իշխանն իր 4 տարատեսակներով, սիգ ձուկը, էնդեմիկ ձկներից՝ ՍևանիբեղլուննՍևանիկողակը:Պատահաբարլիճէներթափանցելնակլճածածանը: Տարածաշրջանում հանդիպում են նաև 4 տեսակիերկկենցաղներ, 16 տեսակիսողուններ, հանդիպումենթռչունների 267 տեսակ, կաթնասունների 44 տեսակ,որոնք պատկանում են հետևյալ կարգերին.

- ❖ Միջատակերներ (*Insectivora*),
- ❖ Կրծողներ (*Rodentia*),
- ❖ Նապաստակներ (*Logomorpha*),
- ❖ Չղջիկներ (*Chiroptera*),
- ❖ Գիշատիչներ (*Carnivora*),
- ❖ Սմբակավոր/կճղակավոր կաթնասուններ (*Artiodactyla*):

Նշված տեսակներից 6-ը գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում (վայրենակերպը, ջրասամույրը, գորշ արջը, խայտակզաքիսը, անտառային կատուն, բեզոարյան այծը):

Մողուններից հանդիպում են մի շարք մողեսներ, սպիտակափոր մողեսը, նաիրյան մողեսը, ռոստոմբեկովի մողեսը, հայկական մողեսը, իսկ օձերից՝ սովորականը, ջրային լորտուները, պղնձօձը, լեռնատափաստանային իծը: Երկկենցաղներից առկա են կանաչ դոդոշը, լճագորտը և փոքրասիական գորտը [11]:

Ջրային կամ ջրաճահճային կենդանիների համար որպես ապրելավայր ծառայում են Սևանա լճի ջրերը, ափամերձ գոտու ճահճուտներն ու լիճ թափվող գետերի գետաբերանները: Վերջին 4 տասնամյակի ընթացքում Սևանա լճի մակարդակի 19 մ իջեցումը, ինչպես նաև ավելի քան 10 հազ. հա ճահճուտների արհեստական չորացումը, նախկին ժայռոտ ափերի վերացումը խիստ քայքայեց և անդրադարձել ավազանի կենդանական աշխարհի վրա, որը հատկապես ցայտուն կերպով արտահայտված է թռչունների մոտ:

Սևանի ավազանում հանդիպում էին 267 տեսակի թռչուններ, որոնցից 48-ը բնադրող էին: 160 տեսակ չվող թռչուններից մնացել է 50-ը: Էնդեմ հանդիսացող Սևանի ծովորորի համար բնական միջավայրը դարձել է էկոլոգիապես անկայուն:

Այսօր դրանցից շատերը՝ մոխրագույն սագը, տուրպան, կարմրակտուց և կարմրագլուխ բադերը, սպիտակագլուխ բադը (սավկան), չեն բնադրում լճի տարածքում:

Կարմիր գրքում գրանցված են՝ Կաթնասունների 6 տեսակ, (Բեզուարյան այծ-*Capra aegagrus Erxleben*) և այլն), սողուններից 2 տեսակ (խայտաբղետ՝ *Անդրկովկասյան բազմագույն մողեսիկ-Eremias arguta transcaucasica Darevsky, 1953*) և փոքրասիական մողեսները-*Parvilacerta parva Boulenger, 1887*), 39 թռչնատեսակներ (Հայկական որոր-*Larus armenicus*), վարդագույն հավալուսն - *Pelecanus onocrotalus Linnaeus, 1758* և այլն), սագանմաններից՝ սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա - *Oxyura leucocephala Scopoli, 1769*, ձկներից՝ Սևանի իշխանը իր տարատեսակներով, Սևանի բեղուն (*Barbus goetschaicus Kessler*) և Սևանի կողակը (*Varicorhinus capoeta sevangi, Filippi*) հողվածոտանիներից՝ Արիոն կապտաթիթեռը - *Maculinea arion zara Jachontov*, Մթնշաղային կապտաթիթեռ - *Maculinea nausithous*, Անտեսված կապտաթիթեռ - *Agrodiaetus neglectus Dantchenko, 2000*, Նինայի կապտաթիթեռ - *Agrodiaetus ninae Forster, 1956*, Թուրքական կապտաթիթեռ - **Agrodiaetus turcicus Kozak**, գրանցված են միջազգային միության Կարմիր գրքում:

Արևային կայանի տարածքում կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակները բացակայում են:

Հայկական որոր

Նինայի կապտաթիթեռ

9.6 Հատուկ պահպանվող տարածքներ: Արևային կայանի համար հայցվող տարածքում հետազոտությունը ցույց են տվել, որ.

ա/տարածքը տեղակայված չէ պատմամշակութային հուշարձանների սահմաններում, հատուկ պահպանվող, անտառային, կամ ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքներում,

բ/այն օգտագործվում է որպես արոտավայր և ամեն տարի գործնականում գերարածեցվում է,

գ/ տարածքում առկա են գորշ կարբոնատային հողեր:

Սևանալճի էկոհամակարգերի վերականգնման նույն պահպանմանն պատակով 1978 թ. ստեղծվել է «Սևան» Ազգային պարկը, որի տարածքում կան 4 արգելոցներ և 2 արգելավայրեր:

9.7 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ: Շողակաթ համայնքում կան հետևյալ բնական, պատմական, մշակութային հուշարձանները. Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի 17-րդ դար, գերեզմանոց խաչքարերով 10-18 րդ դար, Դամբարանադաշտ Ք.ա. 2-1 հզմ, Մատուռ 10-14 րդ դար: Ամենամոտ հուշարձանի հեռավորությունը Ք.ա. 2-1 հազ.-ի Ամրոց դամբարանադաշտն է՝ 1,01 կմ:

Շողակաթի գյուղական համայնքի պատմամշակութային հուշարձանների ցանկ

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.				Քերեզմանոց	16-17-րդ դդ.	գ. մ.	S	դպրոցից 200մ հս-ամ ճանապարհի եզրին(մոտ 2,5կմ)
2.				Դամբարանադաշտ	մթա 2-1 հզմ	հս մասում	Հ	Շորժա-Աղբերք ճանապարհի 2 կողմերում, հայկական և աղբբեջանական գերեզմանոցների միջակայքի սարալանջին (մոտ4կմ)
3.				Դամբարանադաշտ	մթա 2-1 հզմ	1կմ հավ-աե	Հ	Ավագահանքերի մոտ, Արտանիշ թերակղզի տանող դաշտամիջյան ճանապարհից ձախ (մոտ 1,8կմ)
4.				Եկեղեցի	17-րդ դ.	աե մասում	S	գյուղի եզրին, սարի ստորոտին (մոտ 4,08կմ)
	4. 1.			Խաչքար	10-րդ դ.		Հ	ազուցված հս պատին, արտաքուստ
	4. 2.			Խաչքար	10-11-րդ դդ.		Հ	ազուցված ամ պատին, արտաքուստ, հորիզոնական դիրքով
	4. 3.			Խաչքար	10-11-րդ դդ.		Հ	ազուցված ամ պատին,

							արտաքուստ
4. 4.			Խաչքար	13-14-րդ դդ.		Հ	Եկեղեցու ներսում, դրված գլխիվայր, արձանագիր
4. 5.			Գերեզմանոց	10-17-րդ դդ.		Տ	Եկեղեցու շուրջը
	4. 5. 1		Խաչքար	12-րդ դ.		Հ	վերնջնամասը՝ չի պահպանվել
	4. 5. 2		Խաչքար	միջնադար	գյուղի աե մասում, 17դ. եկեղեցու մոտ տարածվող գերեզմանոցում	Հ	Թևավոր
5.			Խաչքար	1550թ.	գ. մ.	Հ	Սերգեյ Սարգսյանի տնամերձում
6.			Մատուռ	10-14-րդ դդ.	աե մասում	Տ	գյուղի աե եզրին, եկեղեցուց 200մ հվ-աե, բլրի գագաթին (մոտ 3,88կմ)
7.			Ամրոց դամբարանադաշտ	Ք.ա. 2-1 հազ			Արտանիշի արգելոցի տարածքում 0. 7հա (մոտ 1,71կմ)
8.			Խաչքար	17-րդ դ.			Սերգեյ Սարգսյանի տնամերձում 5. 7քմ

Ամենամոտ հեռավորությունը նախատեսվող գործունեության տարածքից կազմում է մոտ 1,7կմ:

10. Աղմուկ և թրթռում

Ներկայացվող տեղանքում աղմուկի և տատանումների աղբյուր կարող են հանդիսանալ ս ավտոտրանսպորտային միջոցները և երկաթուղին: Ելակետային իրավիճակում տարածքում աղմուկի մակարդակը ցածր է, գործնականում աղմուկի աղբյուրները մարդածին չեն:

Մարզի

բնապահպանական հիմնախնդիրները հիմնականում կապված են Սևանալճի նրա էկոհամակարգերի վերականգնման և պահպանման հետ:

11. Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը

Կայանը տեղակայված է լինելու «Գրին Էներջի» ՍՊԸ-ին պատկանող հողատարածքում՝ Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գ. Շողակաթ, փողոց 19, հողամաս 12 հասցեում և զբաղեցնելու է 9.68364 հա տարածք:

11.1 Արտադրական հզորություններ.

Գործունեության առաջին 20 տարվա ընթացքում կայանն արտադրելու է մոտ 198.5 ԳՎտ.ժ էլեկտրաէներգիա:

Համաձայն տեխնիկական պայմանների նախատեսվում է .

1. Կայանի տարածքում կառուցել 6300ԿՎԱ հզորությամբ՝ 110/10կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան, որը զբաղեցնելու է (40x14)մ մակերես: Ենթակայանի սնումն իրականացվելու է «Արեգունի» 110կՎ օդային գծի թիվ 21 խարսխային հենարանից՝ ճյուղավորման սխեմայով: Տրանսֆորմատորային ենթակայանից դեպի «Արեգունի» 110կՎ գծի 21-րդ հենարանի միացումն անհրաժեշտ է իրականացնել 30մ երկարությամբ 110կՎ օդային գիծ կառուցելով՝ առանց հավելյալ հենասյան տեղադրման:

2. Կառուցել 6300/10/0,8կՎ ենթակայան՝ ՇԼՏԵ շարժական լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայան (2x3,5/մ),, 10կՎ մալուխային գծով այն միացնել 110/10կՎ ենթակայանի համապատասխան բջջին:

12.Շինարարության փուլում տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումները

Արևային կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են հողային աշխատանքներ և շինարարական աշխատանքներ:

Կայանի տեղակայման աշխատանքները տևելու են 5 ամիս՝ ըստ ժամանակացույցի:

հհ	Աշխատանքի անվանումը	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԸՄՔԱԹՆԵՐՈՎ																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Նախաշինարարական, քանդման և ապամոնտաժման աշխատանքներ	■																				
2	Նախնական ինժեներական աշխատանքներ	■																				
3	Հողային աշխատանքներ		■																			
4	ԱՖԵԿ-ի 110 /10կՎ և 10/0.8կՎ լարման ենթակայանների շինարարություն			■	■	■	■	■	■	■	■											
5	Կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի հորատում, հենասյուների տեղակայում, շինաղբի տեղափոխում		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
6	Կրող կոնստրուկցիաների ձգում, տարածքի ցանկապատում							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
7	Սալովների անցկացում			■	■	■								■	■	■	■					
8	Հողանցման ցանցի մոնտաժ					■	■	■														
9	Արտաքին լուսավորության համակարգ							■	■													
10	Արևային վահանակների տեղադրում									■	■	■	■	■	■	■	■	■	■			
11	Բարեկարգում, կուտակված շինաղբի տեղափոխում														■	■	■					
12	Ավազակոպիճային ճանապարհի կառուցում																■	■				
13	Ենթակայանի և դեկավարման շենքի ներքին հարդարում																■	■	■			
14	Ինվերտորների տեղադրում և էլեկտրական միացում																■	■	■			
15	Տրանսֆորմատորների էլեկտրական միացում																	■	■	■		
16	Տեսահսկման համակարգի մոնտաժում																		■	■		
17	Կայանի կարգաբերում, գործարկում և ավարտական փուլ																		■	■	■	■

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ

- Տեխնիկական խումբ՝ 5 հոգի (1 ինժեներ և 4 տեխնիկներ)
- Ինժեներական խումբ՝ 6 հոգի (1 ավագ ինժեներ, 1 ավագ ինժեների օգնական և 4 ինժեներներ)
- 2 հատ հորատման , 1 հատ հող-հարթեցման և 1 հատ ինքնաթափ բեռնատար մեքենաներ -մեխանիզատորային խումբ՝ 6 հոգի (4 մեքենավարներ, 2 տեխնիկ)
- Ներքին կահավորման վարպետներ՝ 10 հոգի
- Շինարարական խումբ՝ 35 հոգի (1 աշխույժ-ինժեներ և 34 վարպետներ)

Активация Windows
 Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Паг

12.1 Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր. նախատեսվող գործունեության շինարարության և շահագործման փուլերում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատողների խմելու և կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով: Ջուրն օգտագործվելու է նաև բետոնախառնուրդ ստանալու նպատակով: Շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնանյութը պատրաստվելու է տեղում՝ տակդիրների վրա: Բետոնն օգտագործվելու է հիմնականում կայանում արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիայի հիմքերի տեղադրման ժամանակ:

Շինարարության փուլում օգտագործվելու են նաև այլ շինարարական նյութեր՝ ամրան, մետաղ, շինարարական քար, ավազ, ցեմենտ, շեբեն: Շինարարության համար նախատեսված նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններից:

12.2 Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ.կայանի կառուցման շինարարության փուլում օգտագործվելու են տեխնիկական և տրանսպորտային միջոցներ՝ 2 հորատող, 1 հարթեցնող, 1 ինքնաթափ, որոնք կարող են լինել կապալառու կազմակերպության տրանսպորտային միջոցները կամ վարձակալվել այլ կազմակերպություններից:

Գործունեության իրականացման ընթացքում նոր ճանապարհների կառուցում չի նախատեսվում: Աշխատանքների կատարման համար առանձին շինհրապարակ չի նախատեսվում: Շինարարական աշխատանքների համար նախատեսված մեքենաները և տեխնիկան կայանվելու են հարակից ճանապարհի եզրին, աշխատելու են հաջորդաբար՝ ըստ անհրաժեշտության: Տարածքում շինանյութերի պահեստավորում չի նախատեսվում: Անհրաժեշտ շինանյութերը գործունեության վայր են բերվելու ըստ տեսակների և անհրաժեշտության, տեղադրվելու են տակդիրների վրա:

12.3 Հողային ռեսուրսներ.կայանի կառուցման ժամանակ կատարվելու են՝ արևային վահանակները կրող կոնստրուկցիաների հիմքերի համար նախատեսված հորատանցքերի և դեպի ենթակայան տանող ստորգետնյա էլեկտրական գծի անցկացման նպատակով խրամուղիների փորման, հողատարածքի ցանկապատման, ենթակայանում տրանսֆորմատորի տեղադրման, յուղընդունիչ հորի կառուցման հողային աշխատանքներ:

Արևային վահանակների հենակների, խրամուղիների, մետաղացանցերի, պողպատյա խողովակների անցկացման համար իրականացվող հողային աշխատանքների արդյունքում հանվելու է 1.162,322մ³ հողային զանգված, որից 348,0512մ³ բերրի հող: Հողային զանգվածը և բուսահողն ամբողջությամբ համապատասխանաբար օգտագործվելու է անցքերի և խրամուղիների լցման, տարածքների վերականգնման և բարեկարգման համար:

12.4 Կենսաբազմազանություն.Արևային կայանի կառուցման տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը: Տարածքն անտառածածկ չէ: Բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակները:

12.5 Ջրային ռեսուրսներ. Շինարարական աշխատանքների ժամանակ աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շէրով: Ջուրն օգտագործվելու է բետոնաշաղախի ստացման համար: Ջրցանի և տեխնիկական նպատակով ջուրը բերվելու է ջրցան մեքենաներով՝ ըստ պահանջի:

12.6 Կեղտաջրերի հեռացում. Աշխատողներն օգտվելու են հարակից տարածքում՝ մոտ 450մ հեռավորության վրա գտնվող գոյություն ունեցող կեղտաջրերի հեռացման ցանցից (լվացարան, սեպտիկ հոր):

12.7 Թափոններ. շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ.

- շինարարական աղբի տեսքով՝ նյութերի մնացորդներ(ավազ, շեբեն, ցեմենտ, մետաղյա լարեր, պլաստմասե իրեր),
- աղտոտված լարեր, պարկեր,
- կենցաղային աղբ – կառուցապատման փուլում՝ 3.100կգ, շահագործման փուլում՝ 2.160կգ/տարի:

Շինարարական նյութերի մնացորդները(մետաղական մասեր) հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտացված ընկերություններին: Կենցաղային աղբը հավաքվելու է տարածքում տեղադրված պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և տեղափոխվելու է աղբավայր՝ համայնքապետարանի համաձայնությամբ: Իսկ աղտոտված լարերը (1/10 հարաբերությամբ) խառնվելու է կենցաղային աղբին և տեղափոխվելու է աղբավայր:-

12.7 Լուսավորություն և ջեռուցում. շինարարության փուլում տարածքում աշխատողների համար տեղադրվելու է ժամանակավոր հանգստի կացարան(տնակ), որի լուսավորությունը և ջեռուցումը կկատարվի հարակից արևային կայանից ժամանակավոր էլեկտրական հոսանքի անցկացման միջոցով:

12.8 Սոցիալական. շինարարական աշխատանքներին ներգրավվելու են 62 մարդ՝ 8 ժամյա աշխատանքային գրաֆիկով: Ներգրավվելու են համայնքի բնակիչները, որոնք տարածք են հասնելու սեփական տրանսպորտային միջոցներով:

12.9 Բարեկարգում. արևային կայանի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների հեռացում, տարածքի հնարավորինս նախկին տեսքի բերում, օգտագործված ճանապարհի կարգաբերում: Կատարվելու է փոսերի, հենասյուների եզրային մասերի լիցք՝ հողային զանգվածով, իսկ վերին մասը ծածկվելու է բուսահողով:

13. Կայանի բնութագիրը և շահագործման փուլում տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները

13.1 Արևային կայանը բաղկացած է.

- ❖ 14175 հատ 450Վտ հզորությամբ մոնոկրիստալ երկկողմանի արևային ֆոտովոլտային վահանակներից: Այս ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով 1կՎտ դրվածքային հզորության դիմաց ավելի ցածր գնով:
- ❖ 25 հատ 200կՎտ հզորությամբ KSG-200UH մակնիշի ցանցային ինվերտորներից: Ցանցային ինվերտորները բաղկացած են 12 միմյանցից անկախ թրեքերներից, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի 2-ական մուտք:
- ❖ 6300/110/10կՎ և 6300/10/0,8կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայաններից համապատասխան հզորության յուղային տրանսֆորմատորներով, որոնք փոխակերպում են համապատասխանաբար 10կՎ լարումը 110կՎ լարման և 10կՎ լարումը՝ 0,8կՎ լարման՝ ինվերտորի աշխատանքի համար,
- ❖ Բարձր և ցածր լարման փոխանջատիչներից:
- ❖ DC /հաստատուն հոսանքի/ մասը բաղկացած է լինելու հատուկ TUV-սերտիֆիկացված և ուլտրամանուշակային ճառագայթներին դիմացկուն, ինչպես նաև 1500Վ լարման ռետուրս ունեցող պղնձե լարերով: Այդ լարերը միացվելու են արևային վահանակների և ինվերտորների միջև:
- ❖ AC /փոփոխական հոսանքի/ մասը բաղկացած է այլումինե 3x95մմ² , 3x150մմ² կտրվածքով մալուխներից, որոնք միացնելու են ինվերտորը 10/0.8 կՎ լարման ենթակայանի համապատասխան բջիջներին :
- ❖ Վահանակները կրող կոնստրուկցիաներից: Այս կոնստրուկցիաները պատրաստված են ցինկապատ պողպատից, ինչը բացառում է կայանի շահագործման ամբողջ ընթացքում այդ կոնստրուկցիաների կոռոզիայի ենթարկվելու հետևանքով լրացուցիչ շահագործման ծախսերը:
- ❖ Հողանցման կոնստրուկցիաներից:

13.2 Վահանակները կրող կոնստրուկցիաներ. այս կոնստրուկցիաները պատրաստված են ցինկապատ պողպատից, ինչը բացառում է կայանի շահագործման ամբողջ ընթացքում այդ կոնստրուկցիաների կոռոզիայի ենթարկվելու հետևանքով լրացուցիչ շահագործման ծախսերը: Արևային 14175 վահանակները տեղադրվելու են ցինկապատ պողպատե եռանկյունաձև հենարանների, գետնից 100սմ բարձրության վրա՝ հորիզոնի նկատմամբ 28° անկյունով: Կրող հենակների տեղադրման համար նախատեսվում է հորատել 0,35մ տրամագծով և 1,2մ խորությամբ անցքեր՝ թվով 3360 հատ: Հորատված փոսերում մինչև բետոնի լիցքը տեղադրվելու են 180x60x20մմ չափսերով պողպատյա ձողեր 1մ խորությամբ, որոնք հանդիսանալու են կոնստրուկցիայի հիմքերը: Կայանում նախատեսված է տեղադրել 455 հատ 9*3 տիպի և 210 հատ 3*3 տիպի կոնստրուկցիաներ, որոնք կրելու են համապատասխանաբար հաջորդաբար միացված 27-ական և 9-ական վահանակներ: Յուրաքանչյուր ինվերտորի մուտքին նախատեսվում է միացնել 21 հատ 27 մոդուլով շղթա: Ընտրված են Phono Solar արտադրության 20,14% ՕԳԳ

և 450Վտ առավելագույն հզորությամբ միաբյուրեղ PS450M5GFH-24/TH մոդելի ֆոտովոլտային մոդուլներ՝ ընդհանուր 14175 հատ և 1048x2132x30մմ չափսերով: Ինվերտորները լինելու են 25 հատ 200կՎտ նոմինալ հզորությամբ ցանցային տեսակի, 12 MPPT (Maximal Power Point Tracker) մուտքերով: RS485 ինտերֆեյսի միջոցով նախատեսվում է տվյալների հավաքագրումը և արտապատկերումը, ինչպես նաև մշտական մոնիթորինգը: Ֆոտոէլեկտրական կայանի զբաղեցրած մակերեսը 9.68364 հա է:

DC մալուխները պարտադիր պետք է լինեն 1500Վ լարման ֆոտովոլտային կայանների համար նախատեսված հատուկ 4մմ² մակերեսով հաղորդալարեր: AC մասում նախատեսվում է 3x95 մմ² և 3x150 մմ² մակերեսով այլումինե մալուխների մոնտաժում: Մոդուլների և ինվերտորների միացումն նախատեսված է իրականացնել MC4 միակցիչներով: Հողանցումը նախատեսվում է իրականացնել առաջնային և երկրորդական, որոնք ունեն ընդհանուր կապ DC և AC մասերի միջև: Առաջնային հողանցման համակարգն անհրաժեշտ է իրականացնել ցինկապատ շերտապողպատների և ցինկապատ անկյունակների միջոցով՝ ապահովելով կոնտուրի դիմադրությունը, ոչ ավելի քան 4 Օհմ: Նախատեսված 55 հատ 2500մմ խորությամբ խփված ցինկապատ անկյունակները պետք է ապահովեն նշված դիմադրությունը: 4 Օհմ դիմադրությունից բարձր լինելու դեպքում անհրաժեշտ է ավելացնել անկյունակների թիվը մինչև նշված դիմադրության ապահովումը: Երկրորդական հողանցման համակարգն իրականացվում է ցինկապատ շերտապողպատով, ցինկապատ մետաղալարով և 250մմ երկարությամբ անկյունակներով բոլոր ենթադաշտերի միջև, որին միանում են ինչպես մետաղական կոնստրուկցիաները, այնպես էլ ֆոտովոլտային մոդուլները կրող կոնստրուկցիաների և ինվերտորների մարմինները: Ինվերտորների ելքում AC մասում նախատեսվում է 0,8կՎ ելուստներից 3x95 մմ² և 3x150 մմ² մալուխների մոնտաժում դեպի ենթակայան, որոնց անցկացման համար փորվելու է 0,8մ խորությամբ խրամուղիներ: Մալուխների մոնտաժումը ենթակայանում նախատեսվում է իրականացնել մալուխային խրամուղիներով՝ մալուխատարերով:

13.3 Ցանկապատում. Նախատեսվում է արևային կայանի ցանկապատում՝ 1410 գմ երկարությամբ, 2մ բարձրությամբ մետաղացանցով, որի համար փորվելու են 0,35մ տրամագծով և 0,6մ խորությամբ փոսեր: Պարսպապատման համար գետնի մակերևույթից 0,5մ խորության վրա տեղադրվելու են թվով 429 հատ սյուներ՝ 60,3մմ տրամագծով կլոր հատումով պողպատյա խողովակներ:

13.4 Լուսավորության տեխնիկական լուծումներ. Կայանի լուսավորության համար տեղադրվելու են 48 հատ 89մմ տրամագծով կլոր հատումով պողպատյա խողովակներ՝ 6մ բարձրությամբ, որոնց տեղադրման համար փորվելու են 0,5մմ տրամագծով և 1,1մ խորությամբ փոսեր: Խողովակները տեղադրվելու են գետնի մակերևույթից 1մ խորությամբ: Տարածքի լուսավորությունն իրականացվելու է 100Վտ-ոց 4000Կ լուսադիոդային լամպերով:

13.5 Անվտանգության տեխնիկական լուծումներ. կայանում մոնիտորինգ իրականացվելու է ստորև նշվածների միջոցով .

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր,

- տեսահսկման համակարգ, տեղադրվելու է 48 հատ տեսախցիկ, գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ,

- ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,

- Արևային կայանում լինելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար հեռուստացույց, մոնիտոր՝ մոնիթորինգի արդյունքներին հետևելու համար:

13.6 Տրանսֆորմատորային ենթակայաններ.Նախատեսվում է երկու ենթակայանների կառուցում:

Առաջին ենթակայանը.«Գրին Էներջի» 5000կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային էլեկտրակայանը Հայաստանի էլեկտրական ցանցերին միացնելու համար կառուցվելու է 6300ԿՎԱ հզորությամբ 110/10կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայան, որի սնումն իրականացվելու է «Արեգունի» 110կվ օդային գծի թիվ 21-րդ խարսխային հենարանից՝ կառուցելով մինչև 30գծմ երկարությամբ 110կՎ օդային գիծ դեպի ԵԿ-ի 110կՎ լարման մուտքային պորտալը: 110կՎ ԲԲՍ-ում նախատեսվում է տեղադրել 110/10կՎ լարման եռաֆազ երկփաթույթ TMH-6300/110 մակնիշի ուժային տրանսֆորմատոր: Տրանսֆորմատորի և 110կՎ օդային գծի շղթաներում տեղադրվելու են BMT-110 մակնիշի անջատիչներ, TՓՅՄ-110 մակնիշի հոսանքի տրանսֆորմատորներ, ՀԿՓ-110 մակնիշի լարման տրանսֆորմատորներ, ՕՍԻ-110 արգելափակիչներ գերլարումներից, գծի կողմում երկկողմանի հողանցման դանակներով PHՃ32-110 մակնիշի բաժանիչ: ԲԲՍ-ի դողային համակարգի շղթան հավաքվում է AC-150/24 հաղորդալարերով: 10 կվ լարման կողմում տեղադրվելու են KՐԿԻ-10KB K-47-YXՂ1 մակնիշի լրակազմ բաշխիչ սարքավորումներ:

110կՎ սարքավորումները տեղադրվելու են հավաքովի մետաղական հենարանների վրա, որոնք ամրացվում են F-2 մակնիշի հիմքերի վրա: 10կՎ սարքավորումները և ռելեական պաշտպանության ու սեփական կարիքների վահանները տեղադրվելու են ԿՈՒՆ բաշխիչ սարքավորման ազատ բջիջներում:

110կՎ ենթակայանի շանթապաշտպանությունը ապահովվում է պորտալների վրա տեղադրված շանթարգելներով: Ենթակայանի սարքավորումները արտաքին գերլարումներից պաշտպանելու համար 110 և 10կՎ ներանցիչների վրա տեղադրվում են պարպիչներ:

ԵԿ-ի հողանցման համար նրա շուրջը նախատեսվում է ստեղծել հողանցման եզրագիծ ինչին երկու կետով պետք է միացվի ենթակայանի սարքավորումների մետաղական իրանները: Հողակցման եզրագիծն իրականացվում է 4x40 շերտապողպատից (հորիզոնական հողանցիչ) և 2,5մ երկարությամբ 50x50x5մմ անկյունային պողպատից (ուղղահայաց էլեկտրոդ): Համաձայն ԷՄՆՇՊ ՏԿ-ի (էլեկտրականության սանիտարական նորմեր և ընդհանուր պահանջներ տեխնիկական կանոնակարգ) VI գլխի 33-րդ կետի՝ ենթակայանի հողակցման սարքի դիմադրությունը տարվա ցանկացած եղանակի չպետք է գերազանցի 0,5 Օհմ-ը: Հողանցման կոնտուրի մոնտաժումից հետո ստուգվելու է

հողանցման սարքավորման դիմադրությունը: Չբավարարելու դեպքում ավելացվելու է էլեկտրոդների քանակը սահմանված նորմային հասցնելու համար: Բոլոր սարքավորումների լարման տակ չգտնվող մետաղական կոնստրուկցիաները նախատեսվում է հողանցել, իսկ ենթակայանի հենարանի հողանցման սարքվածքը միացնել համալիրի հողանցման սարքին:

Էլեկտրակայանի սեփական կարիքների սնման համար տեղադրվելու է 10/0,4կվ 16ԿՎԱ հզորությամբ տրանսֆորմատոր, որի սնումը իրականացվելու է ուժային տրանսֆորմատորի 10կՎ մուտքից: Սեփական կարիքների վահանից սնվում են կայանին կից ենթակայանի և կայանի ղեկավարման, պաշտպանության ողջ օպերատիվ շղթաները, կայանի լուսավորությունը և ջեռուցման համակարգը: Ենթակայանի արտաքին լուսավորությունը նախատեսված է ԼԵԴ լամպերով, լուսարձակներով:

Էլեկտրաէներգիայի կոմերցիոն հաշվարկի համար 110կՎ լարման կողմում, առանձին արկղի մեջ նախատեսվում է տեղադրել երկկողմ հաշվարկ իրականացնող էլեկտրաէներգիայի հաշվարկային սարքեր:

Երկրորդ ենթակայան. նոր 10/0,8-կՎ՝ ՇԼՏԵ, ենթակայանի կառուցման նպատակն է 0,8կՎ էլքային լարման ինվերտորներից 10/0,8կՎ լարման տրանսֆորմատորային ենթակայանի միջոցով գիծը դարձնել 10կՎ լարման և ապա 10կՎ գիծը 110/10կՎ լարման ենթակայանի միջոցով դարձնել 110կՎ լարման, ինչը կապահովի արևային կայանի միացումը «Արեգունի» 110կՎ գծին:

10կՎ մալուխային գծի (ՄԳ) մասը կառուցվելու է նոր կառուցվող 110/10կՎ ենթակայանի 10կՎ ԲՄ-ի բջջից և մոնտաժվում է մինչև նոր տեղադրվող ՇԼՏԵ (երկարությունը՝ 240մ):

10կՎ մալուխային ստորգետնյա ուղեգծի երկարությունը կազմում է 240մ և ընտրված է АПБП-10 3x 120 մմ² տիպի մալուխ: 3մ АПБП-10 3x120մմ² տիպի մալուխ նախատեսվում է ՇԼՏԵ-ի ներսում և 3մ 10ԿՎ բջջի ներսում, նույն տեղերում նախատեսվում է նաև ներքին տեղադրման ծայրային կցորդիչներ:

Մալուխի անցկացման խորությունը 0,7մ է, լայնությունը՝ 0,5մ: Մալուխը մոնտաժվում է խրամուղում փովող 110մմ տրամագծով ПНД տիպի ակոսավոր խողովակների միջով: Խրամուղում օձաձև տեղադրվող մալուխի ծավալներում հաշվի են առնում 2% ավել քանակություն՝ մալուխների մեխանիկական լարումներից և ջերմային դեֆորմացիաներից խուսափելու համար:

ՇԼՏԵ-ի (Շարժական լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայան) մաս. նախագծվող 6300 ԿՎԱ հզորությամբ լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայանն ընտրված է ըստ տիպային նախագծի: Նոր ենթակայանի համար նախատեսվում է 6300 ԿՎԱ հզորությամբ եռաֆազ ուժային տրանսֆորմատոր՝ 10/0,8կՎ լարման:

ՇԼՏԵ-3500/10 բաղկացած է երեք բաժանմունքներից.

- 800 Վ բաշխիչ սարքավորումներ,
- 10 կՎ բարձրավոլտ սարքավորումներ,

- 6300ԿԿԱ ուժային տրանսֆորմատոր:

ՇԼՏԵ-ն տեղադրվում է ե/բ կանգնակների վրա ՍՏ33-3՝ 2 հատ: Անվտանգության ապահովման նպատակով ՇԼՏԵ-ի շուրջը տեղադրվում է մետաղական ցանկապատ դրնակով: ՇԼՏԵ-ն և ցանկապատը հողանցվում են, ինչի սարքավորման դիմադրությունը պետք է լինի ոչ ավել քան 4 Օհմ:

Հողանցման կոնտուրի մոնտաժումից հետո անհրաժեշտ է ստուգել հողանկցման սարքավորման դիմադրությունը: Չբավարարելու դեպքում ավելացվելու են էլեկտրոդների քանակը՝ նորմային հասցնելու համար:

ՇԼՏԵ-ում ցածր լարման կողմում նախատեսվում են ավտոմատ անջատիչներ և հոսանքի տրանսֆորմատորներ: Ցածր լարման կողմում լարման բոլոր սարքվածքները, մետաղյա մասերը, որոնք նորմալ վիճակում մեկուսացված են հոսանքատար տարրերից, պետք է միացվեն ենթակայանի գրոյական հաղորդալարին: Հնարավոր հոսանքահարումից շահագործող անձնակազմը զերծ պահելու նպատակով բարձր լարման բոլոր մետաղական մասերը, որոնք կարող են ընկնել լարման տակ, պետք է հողանցվեն: Ուժային տրանսֆորմատորի բաքի ներքևում տեղադրված հատուկ հեղույսը հողանցվում է:

14. Շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը

Նախատեսվող գործունեության իրականացման համար նախատեսվում է շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների մեղմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ.

Շինարարության փուլ

14.1 օդային ավազան. գործունեության իրականացման հետևանքով օդային ավազան հնարավոր արտանետումները լինելու են ավտոտրանսպորտի շահագործումից՝ ծխազագերի տեսքով, ինչպես նաև հողային աշխատանքների(փորման, բեռնման), ճանապարհների օգտագործման ժամանակ առաջացող փոշու տեսքով:

Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, անհրաժեշտության դեպքում՝ ճանապարհների ջրցան: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին:
- գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով,

- տարածքում նութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ,
- շինարարական տեխնիկան և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:

14.2 Հողային ռեսուրսներ.

Գործունեության իրականացման արդյունքում առաջացող հողի բերրի շերտը՝ 348,0512մ³ բերրի հող հանվելու և պահվելու է համաձայն՝ ՀՀ կառավարության 02.1.2017թ. «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի թիվ 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1404-Ն որոշման պահանջների: Մասնավորապես.

- նախքան բերրի շերտի հանելը՝ հողի մակերեսը մաքրելու են խոշոր քարերից, թփերից, կոճղերից,
- հողի բերրի շերտը օգտահանվելու է, հեռացվելու են ապարները և պահեստավորվելու է՝ առանձին,
- հանված բուսահողը պահեստավորվելու է անմիջական հորատանցքերի հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում,
- այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում՝ տարածքի բարեկարգման համար,
- ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր,
- շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների, իսկ շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանվելու է գրունտային ճանապարհի վրա հողային ռեսուրսները չաղտոտելու նպատակով,
- շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում:

14.3 Կենսաբազմազանություն. գործունեության ենթակա տարածքում կենսաբազմազանության հայտնաբերման և դրանց պահպանման անհրաժեշտությունից ելնելով նախատեսվում է.

- մշակվելու է գործողությունների պլան, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից,
- ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝ ընկերությունը նախօրոք առանձնացնելու է հատուկ պահպանման գոտի՝ վերջիններիս տեղափոխելու և վերատնկելու համար:

14.4Ջրային ռեսուրսներ. շինարարության փուլում տեխնիկական ջրի(ջրցան) պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ խմելու ջուրը կմատակարարվի տարաներով(շշերով)՝ ըստ պահանջի:

- ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ անհրաժեշտության,

- շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը ստանալու են տեղում: Բետոնախառնուրդի համար ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ ըստ պահանջի: Բետոնաշաղախը ստանալու համար օգտագործվելու են տակդիրների վրա տեղադրված հատուկ մետաղյա տարաներ՝ հողային ռեսուրսների մեջ հոսքաջրերի ներթափանցումը կանխելու նպատակով,

- շինարարության փուլում աշխատողները կօգտվեն հարակից տարածքում գործող արևային կայանի գոյություն ունեցող սեպտիկ հորից:

14.5Թափոններ. շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որոնց հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսներ մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնները կփոխանցվեն համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար,
- շինարարական թափոնները՝ շինադր, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն կտեղափոխվեն և կտեղադրվեն համայնքի կողմից հատկացված վայրում, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր,
- շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված լաթերը, պարկերը հանձնվելու են թափոնների ջերմային վնասազերծում կատարող կազմակերպություններին կամ կենցաղային աղբի հետ 1/10 հարաբերակցությամբ խառնվելու են և տեղափոխվելու են աղբավայր:

14.6Աղմուկ և թրթռում. շինարարության ընթացքում աղմուկը և թրթռումները կապված են լինելու շինարարական տեխնիկայի աշխատանքի հետ, որի համար նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին,
- տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործվելու են սարքին վիճակում՝ աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով,
- պարբերաբար ստուգվելու և կարգաբերվելու են տեխնիկական միջոցները, տրանսպորտային միջոցների շարժիչները:

14.7Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն. աշխատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.

- նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովվելու է հակահրդեհային հիդրատներով, կրակմարիչներով և շանթարգելներով,
- 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով,
- աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ.հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան,
- աշխատողների համար ստեղծվելու են սանիտարական և հանգստի(լվացարան, հանգստի սենյակ) պայմաններ,
- աշխատողների համար հատկացվելու են ընդհանուր ծառայությունների տարածք՝ հանգստի և անձնական հիգիենայի կարիքները հոգալու համար(տնակ),
- մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են:

Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը և հեռավորությունը բնակավայրերից, ազդեցությունները կլինեն շատ ցածր:

14.8 Բարեկարգում. շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.

- շինարարական սարքավորումները ապամոնտաժվելու են,
- շինարարական հրապարակները մաքրվելու են, վերականգնվելու է լանդշաֆտը:

14.9 Շահագործման փուլ. շահագործման փուլում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները կապված են լինելու կայանի անվտանգ շահագործման, օդային ավազանի աղտոտման, ջրային ռեսուրսների օգտագործման, հողային ռեսուրսների հնարավոր էրոզիայի և աղտոտման, ինչպես նաև թափոնների առաջացման հետ: Գործունեության տարածքն արդեն ենթարկվել է անտրոպոգեն ազդեցությունների, քանի որ կայանից մոտ 400մ հեռավորության վրա գործում են այլ արևային կայաններ: Տարածքը օգտագործվել է որպես արոտավայր, հողային ծածկույթն արդեն իսկ ենթարկել է էրոզիայի: շինարարական ազդեցությունների մեղման կամ կանխարգելման նպատակով նախատեսվում է միջոցառումների իրականացում.

- մշտական մոնիթորինգ, հերթափոխային գրաֆիկով՝ մեկ աշխատողի միջոցով,
- մշտական գործելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են հեռուստացույց, մոնիտոր՝ անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար:

Ջրային ռեսուրսներ.

- աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով,
- աշխատողների կենցաղային և սանիտարական կարիքները հոգալու են հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սանիտարական հանգույցից(սեպտիկ հոր),

Հողային ռեսուրսներ.

- ընկերության կողմից հնարավորինս կպահպանվեն գործունեության վայրում՝ ազատ տարածքում խոտածածկ հատվածները,
- կկատարվեն բազմամյա խոտաբույսերով ծածկում (ցանքս),
- հողի խոնավացման նպատակով՝ ջրցանման աշխատանքներ, որի համար ջուրը տարածք կտեղափոխվի ջրցան մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Թափոններ. Հողային ռեսուրսների մեջ տրանսֆորմատորային յուղի արտահոսքերը կանխելու նպատակով ենթակայանների տարածքում, որտեղ լինելու են տրանսֆորմատորներից հնարավոր յուղերի արտահոսքեր, կառուցվելու է յուղընդունիչ հոր (բաք)՝ երկաթբետոնի, խճաքարի և մետաղական էլեմենտների համակցությամբ: Յուղընդունիչում հավաքված յուղն ըստ անհրաժեշտության հեռացվելու և հանձնվելու է համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին: Վերամշակող կազմակերպություններին է հանձնվելու նաև կայանի շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող այլ մասերը :

Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն. Ենթակայանի և օդային գծի անվտանգության գոտու ապահովումը նախատեսված է ՀՀ կառավարության N363-Ն 02.04.2009թ. որոշման պահանջների համաձայն:

Տեղադրվելու է.

- ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր,
- տեսահսկման համակարգ, 48 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ:

Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով.

- ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ,
- առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով:

Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 աշխատող, որոնք աշխատելու են հերթափոխով:

Նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ վճարման անդորրագիրը, նախագծային փաստաթուղթը, գործընթացի մասնակիցների մասնակցությանը վերաբերող փաստաթղթերը, գործունեության վերաբերյալ այլ փաստաթղթերի պատճենները՝ տեխնիկա-տեխնոլոգիական լուծումներով, ինչպես նաև հանվող հողային զանգվածը, հողաբուսաշերտիծավալների հաշվարկը մանրամասն՝ համապատասխան հիմնավորումներով կներկայացվեն փորձաքննության հիմնական փուլում, համաձայն <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության և գնահատման մասին>> ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդված՝ 2-3-րդ մասեր, որից էլ կբխեն շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումները /ՇՄԱԳ/ և դրանց կանխարգելմանն ուղղված մանրամասն միջոցառումները:

Բնապահպանական միջոցառումների կառավարման պլան

№	Արտադրական գործընթացում ազդեցության ենթակա շրջակա միջավայրի բաղադրիչները և ազդող գործոնները	Մեղմող միջոցառման անվանումը	Միջոցառման իրականացման պատասխանատու	Վերահսկող
1	Շինարարության փուլ Օդային ավազան	Օդային ավազան արտանետումները մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. -շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում կատարվելու է գրունտի խոնավեցում, ճանապարհների ջրցան՝ ըստ անհրաժեշտության: Ջրցանը կատարվելու է ջրցան մեքենայով՝ չոր և շոգ եղանակներին, - գործունեության վայր շինանյութերի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով, կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով, -տարածքում նյութերը պահվելու են ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով կամ ժամանակավոր ծածկի տակ, -շինարարական տեխնիկան և	Կապալառու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

		տրանսպորտային միջոցներն օգտագործվելու են միայն սարքին վիճակում, իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:		
2	Հողային ռեսուրսներ	Շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ հանվելու է հողաբուսաշերտ: Հողի բերրի շերտը հանվելու և պահվելու է համաձայն՝ ՀՀ կառավարության 02.1.2017թ. «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի թիվ 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1404-Ն որոշման պահանջների: Մասնավորապես. -նախքան բերրի շերտի հանելը՝ հողի մակերեսը մաքրելու են խոշոր քարերից, թփերից, կոճղերից, - հողի բերրի շերտը հանվելու է, հեռացվելու են ապարները և պահեստավորվելու է առանձին, - հանված բուսահողը պահեստավորվելու է անմիջական փորված	Կապալառու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

		մասերի(հորատանցքեր)հարևանությամբ, պահվելու է ծածկված վիճակում, -այն օգտագործվելու է անմիջապես տեղում՝ տարածքի բարեկարգման համար, - ճանապարհի ջրցանը և գրունտի խոնավեցումը կատարվելու է այնպես, որպեսզի չառաջանան մակերևութային հոսքաջրեր, -շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկ տակդիրների վրա, հողային ռեսուրսները չաղտոտելու նպատակով, -շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների լիցքավորումը, վերանորոգումը կատարվելու են գործունեության տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կետերում:		
3	Ջրային ռեսուրսներ	Շինարարության ընթացքում տեխնիկական ջրի/ջրցան/ պահանջը կբավարարվի ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ խմելու ջուրը կմատակարարվի տարրաներով՝ շշերով, - ճանապարհների ջրցանն իրականացվելու է տարվա չոր եղանակներին՝ ըստ պահանջի, - շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը ստանալու են տեղում: Հողային ռեսուրսների մեջ հոսքաջրերի	Կապալառու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

		ներթափանցումը կանխելու նպատակով՝ բետոնաշաղախը ստանալու են տակդիրների վրա տեղադրված հատուկ մետաղյա տարրաներում, - շինարարության փուլում աշխատողները կօգտվեն հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սեպտիկ հորից:		
4	Կենսաբազմազանություն	Արևային կայանի կառուցման տարածքում գերակշռում են հացազգիները և տարախոտային բուսականությունը: Տարածքն անտառածածկ չէ: Բացակայում են ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված բուսական և կենդանական տեսակները: Տարածում կենսաբազմազանության հայտնաբերման և դրանց պահպանման անհրաժեշտությունից ելնելով նախատեսվում է. - մշակվել գործողությունների պլան, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ. «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության եվ բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N781-Ն որոշման պահանջներից, - ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների հայտնաբերման դեպքում՝		

		ընկերությունը նախօրոք առանձնացնելու է հատուկ պահպանման գոտի՝ վերջիններիս տեղափոխելու և վերատնկելու համար:		
5	Թափոններ	Շինարարության փուլում առաջանալու են թափոններ, որի համար նախատեսվում է. -վտանգավոր նյութերը և մետաղական թափոնները կփոխանցվեն համապատասխան լիցենզավորված կազմակերպություններին՝ դրանց հետագա վերամշակման և օգտագործման համար, -շինարարական թափոնները՝ շինադր, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն կտեղափոխվեն և կտեղադրվեն համայնքի կողմից հատկացված վայրում, -շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված լաթերը, պարկերը հանձնվելու են ջերմային վնասազերծում կատարող կազմակերպություններին կամ 1/10հարաբերակցությամբ խառնվելու են կենցաղային ադրի հետ և տեղափոխվելու են ադրավայր,	Կապալառու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

6	Աղմուկ և թրթռում	- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին, - տրանսպորտային միջոցները և շինարարական տեխնիկան օգտագործվելու են սարքին վիճակում՝ աղմուկի մակարդակը նվազացնելու նպատակով, - պարբերաբար ստուգվելու և կարգավորվելու են տեխնիկական միջոցների և տրանսպորտային միջոցների շարժիչները: Աշխատատողների աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է. - նախատեսվող գործունեության վայրն ապահովել հակահրդեհային միջոցներով, -1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, - աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական հագուստ, շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ.հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N 87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, -աշխատողների համար ստեղծվելու են սանիտարական և հանգստի(լվացարան, հանգստի սենյակ) պայմաններ,	Կապալառու	«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

		-մշտական մոնիթորինգ, հերթափոխային գրաֆիկով՝ մեկ աշխատողի միջոցով, -մշտական գործելու է պահակակետ, որտեղ տեղադրվելու են հեռուստացույց, մոնիտոր անվտանգության համակարգերի արդյունքներին հետևելու համար, - աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շերտով, կենցաղային և սանիտարական կարիքները հոգալու են հարակից տարածքում գոյություն ունեցող սանիտարական հանգույցից(սեպտիկ հոր), -ընկերության կողմից հնարավորինս կպահպանվեն գործունեության վայրում՝ ազատ տարածքում խոտածածկ հատվածները, -կկատարվեն բազմամյա խոտաբույսերով ծածկում (ցանքս), -հողի խոնավացման նպատակով՝ ջրցանման աշխատանքներ, որի համար ջուրը տարածք կտեղափոխվի ջրցան մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով, -հնարավոր յուղերի արտահոսքերը հողային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով, դրանք հավաքվելու է համապատասխան պետոնապատյուղընդունիչների մեջ:	ՄՊԸ	

		Հավաքված յուղը, ինչպես նաև կայանի շահագործման ընթացքում առաջացած յուղոտված լաթերը և այլ յուղային նյութեր պարունակող մասերը հեռացվելու և հանձնվելու են համապատասխան վերամշակող կազմակերպություններին: Տեղադրվելու է. -ինվենտորների մեջ ներկառուցված հատուկ WiFi swich-եր, -տեսահսկման համակարգ, 35 հատ տեսախցիկ՝ գիշերային տեսանելիության հնարավորությամբ: Կայանն ապահովված է լինելու հրդեհաշիջման միջոցներով. - ենթակայանի տարածքում՝ հակահրդեհային, ծխի և ջերմաստիճանի տվիչներ, իսկ արևային կայանում՝ կրակմարիչներ, - առաջին բուժօգնության անհրաժեշտության դեղարկղիկով: Շահագործման փուլում ընդգրկվելու են 6 մարդ, որոնք աշխատելու են հերթափոխով:		

Գրականություն

1. ՇՈՂԱԿԱԹ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2018-2022 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ Հաստատված է ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի ավագանու „11,, հունվարի 2018թ. N 01-Ն որոշմամբ
2. «ԱՐՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱԴՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր
3. Էներգետիկայի միջազգային գործակալությունը (IEA): Էներգախնայողության ցուցանիշներ. Քաղաքականության շրջանակ, Էդ. IEA, 2014 թ.
4. RENEWABLES 2007 GLOBAL STATUS REPORT, Renewable Energy Policy Network for the 21st Century:
5. Մ.Վ. Գոլիցին, Ա.Մ. Գոլիցին, Ն.Վ. Պրոնինա: «Էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրներ» Էդ. Գիտություն, Մոսկվա, 2004:
6. Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն և արդյունաբերական մասշտաբի արեվային ֆոտովոլտային էլեկտրակայաններ:
7. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ 2017-2025 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ Ռ Ա Ձ Մ Ա Վ Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայականը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Կադաստրի կոմիտե

Սույն վկայականով հաստատվում է 29 հունիսի 2020 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Մարզ Գեղարքունիք, համայնք Շողակաթ գյուղ Շողակաթ 19-րդ փողոց 12 հողամաս

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Անշարժ գույքի առուվաճառքի պայմնագիր 23/04/2019թ., Որակավորման վկայական ունեցող անձի կողմից կազմված հողամասի բաժանման հատակագիծ, Առուվաճառքի պայմանագիր՝ 12.07.2019թ, Համայնքի ավագանու որոշում 05/11/2019թ. N 49, Համայնքի ղեկավարի որոշում 14/11/2019թ. N 280-Ա

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 05-074-0106-0091

Մակերեսի չափը (հա)՝ 9.68364

Նպատակային նշանակությունը՝ էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ էներգետիկայի

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 29062020-05-0033, գաղտնաբառ՝ VH8HYVSGIMKB

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ Շողակաթ համայնք
(մարզը, համայնքը)
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԳՆԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

« 03 » 08 2020 թ. N 20

Օբյեկտ_ 5 ՄԿտ հզորությամբ «Գրին Էներջի» արևային ֆոտովոլտային կայան
IV քիսկայնության աստիճան (կառուցում, վերակառուցում, կապիտալ նորոգում, գործառնական
նշանակությունը

փոփոխում – այլն, օբյեկտի, անվանումը, հակիրճ բնորոշումը, հզորությունը)

Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գյուղ Շողակաթ 19-րդ փ, 12 հողամաս
Նախագծային փաստաթղթերի մշակման

(Նախագծման փուլերը)

Հասցեն ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, Շողակաթ համայնք, գյուղ Շողակաթ 19-րդ փ, 12
հողամաս (շինարարական կամ փոստային հասցեն)

Կառուցապատող «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐԺԻ» ՍՊԸ

(կազմակերպության անվանումը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսահամարը)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը սեփականության վկայական ,տեխ.պայման ,նախագիծ

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով

հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման, քաղաքաշինական այլ գործունեության հետ առնչվող անհրաժեշտ
փաստաթղթերը)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂՈՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹՎԳԻՐԸ

Հողամասը գտնվում է Էներգետիկայի, տրանսպորտի ,կապի , կոմունալ ,ենթակառուցվածքների
օբյեկտների

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային – գործառնական նշանակությունը

Հողամասի չափերը 9,68364 հա

(հողամասի մակերեսը / հա) .

Հողամասի առկա վիճակը Էներգետիկ նշանակության ազատ տարածք

(ռելեֆի բնութագիրը, շենքերի առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը,
շինարարական նյութը – այլն) կանաչապատումը, բարեկարգումը – այլն՝ կից

հարկայնությունը,
սխեմայով Մ 1:500)

Տրանսպորտային պայմանները

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները – այլն)

Ինժեներական սարքավորումներ Նախագծվող և կից տարածքով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակայաններ (Նախագծվող կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները)

Կից հողամասեր ազատ տարածք ,ճանապարհ

(կից հողօգտագործումների անվանումը – դրանց սահմանները համաձայն ներկայացված սխեմայի)

Բնության – մշակույթի հուշարձաններ _____ բացակայում են _____

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը – այլն)

Հատակագծային սահմանափակումներ _____

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների – այլ օբյեկտների

նկատմանը սահմանափակումները, այդ թվում սերվիտուտներ)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ

Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ Մշակել արևային ֆոտովոլտային կայանի կառուցման նախագիծ ,հաստատված հողամասի հատակագծի սահմանը

(Ելնելով 33 օրենսդրությամբ – Նորմատիվատեխնիկական

փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմավորված (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից)

օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից _____

հեռավորությունը հար-ան հողակտորներից (օբյեկտներից) ուստ Նորմատիվ պահանջների

թույլատրելի բարձրությունը Նախագծին համապատասխան

կառուցապատման խտությունը _____

(կառույցի (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

կառուցապատման տոկոսը _____ , մինչև 100%

(կառուցապատվող (անջրացիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով)

անաչապատման տոկոսը _____

(կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողմասի մակերեսին՝ տոկոսներով)

Այլ պահանջներ _____

Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների

քանդման կամ տեղափոխման պայմանները -

աշխատանքների հերթափոխությունը _____

Ստորգետնյա, կիսանկուղի - առաջին հարկերի

օգտագործման պայմանները _____

Ինժեներական սարքավորումներ, ցանցեր պահանջներ նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի վերաբերյալ

ջրամատակարարում _____

կոյուղի _____

հեռախոսային ցանց _____

տաք ջրամատակարարում _____

Էլեկտրամատակարարում _____ ուստ նախագծի

գազամատակարարում _____

թույլ հոսանքներ _____

աղբահնում _____ սեփական ուժերով _____

Տեղանքի ինժեներական նախապատրաստում _____ ուստ նախագծի

(ռելեֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշպանության միջոցառումներ)

Բարեկարգում ագատ տարածքների բարեկարգում և կանաչապատում, տարածքի ցանկապատում

(լանդշաֆտային ճարտարապետության վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձ-եր, ցանկապատում, օմաօտ - առև)

պահանջներ
գոյություն
ունեցող -
նախագծվող
ենթակառուց
վացքների
- ցանցերի
նկատմամբ

Նխարարական նյութեր Երկաթբետոն, մետաղ, ապակի, շինարար. քար, ավազ
(շինարարական նյութերի օգտագործման վերաբերյալ առաջարկությունները)

Պաշտպանական կառույցներ _____
(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց - օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

Հակահրդեհային պահանջներ ապահովել հակահրդեհային նորմատիվ պահանջները
(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

Հաշվանդամների - բնակչության սակավախմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

Շրջակա միջավայրի պահպանում _____
(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

Շինարարության կազմակերպում _____
(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության - տրանսպորտի անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ փորձաքննություն

(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի երաշխավորագիրը՝ հղում կատարելով համապատասխան իրավական ակտի վրա)

Միջանկյալ համաձայնեցում _____
(իրավասու մարմնի հետ կամ քաղաքաշինական խորհրդում նյութերի նախնական համաձայնեցումը)

Հասարարական քննարկումներ _____
(ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում - կարգով)

Համաձայնեցումներ _____ Շողակաթի համայնքապետարան _____
(նշվում են տվյալներ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները հուշարձանների ու բնության պահպանության այլ լիազորված մարմինների հետ)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը _____ 2տարի _____
(նշվում է առաջադրանքի գործողության ժամկետը)

Այլ պայմաններ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

(ստորագրություն)

Ս. Շուշանյան

(անունը, ազգանունը)

—

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

19.11.2020թ.

Շողակաթ համայնք

2020թ. նոյեմբերի 19-ին ժամը 12.00-ին «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի /21.06.2014թ: ՀՕ-110-Ն/, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով /առաջին փուլ/ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքում՝ «Zoom» էլեկտրոնային հարթակում «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ կողմից նախատեսվող արևային կայանի կառուցման նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ:

Ելույթ ունեցան՝

Ս. Հակոբյանը ներկայացրեց նախատեսվող արևային կայանի տեղադիրքը, զբաղեցրած տարածքը, տեխնիկական ցուցանիշները, նախագծային հզորությունները: Նշեց նաև, որ «Արեգունի» 110կՎ օղային գծին միանալու բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գիծն ունենալու է մինչև 30մ երկարություն:

Հ. Ալեքսանյանը ներկայացրեց նախատեսվող գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա, նշեց, որ ազդեցությունները կրելու են ժամանակավոր բնույթ, որոնց վերաբերյալ տվյալները կներկայացվեն նախնական գնահատման հայտում, համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի:

Հարցեր

Ջ. Մեթումյան - Ինչ ժամանակահատվածում է նախատեսվում շինարարությունը:

Հ. Ալեքսանյան - Շինարարությունը կունի 5 ամիս, համաձայն ժամանակացույցի:

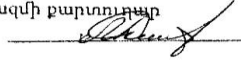
Ջ. Մեթումյան - Երբ է սկսվելու շինարարությունը:

Ս. Հակոբյան - Շինարարության սկիզբը կախված է փորձաքննական եզրակացություն և այլ վերջնական փաստաթղթերը ստանալուց հետո: Նախնական, սկիզբը կանխատեսվում է զարմանք:

Քանի որ հարցեր չկան այսբանով ավարտենք հանրային առաջին քննարկումը:
Հանրային լսման արդյունքում մասնակիցները դրական արտահայտվեցին
նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Վարդղ - Շողակաթ համայնքի աշխատակազմի քարտուրար

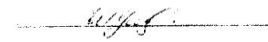
Գ. Մկրտչյան

Արձանագրող - Շ. Ալեքսանյան

Ձեռնարկող - «ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ
ներկայացուցիչ Ս. Հակոբյան

Մասնակիցների ցանկ

«ԳԻՆ ԷՆԵՐՋԻ» ՍՊԸ-ի կողմից նախատեսվող Շողակաթ համայնքի Շողակաթ բնակավայրի վարչական տարածքում արևային էլեկտրակայանի կառուցման վերաբերյալ հանրային հանրային առաջին քննարակման 19.11.2020թ.

Ը/Ը	Անուն, Ազգանուն	Տեղեկատվություն	Հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1.	Դևոն Մկրտչյան	Նշխարախաբի գաղթաբեր	093107083	
2.	Դևոն Մարկրչյան	Գրեմար - սպիտակ	093082266	
3.	Գևորգ Մարգարյան	Բրանի Դանթեր	899-98-78-08	
4.	Դերբոն Մկրտչյան	Երևանի քաղաք	098-593782	
5.	Անյա Հակոբյան	«Գին Էներջի» ՍՊԸ ներկայացուցիչ	077 44 78 11	
6.	Հրանտ Մկրտչյան	«Էներջի» ՍՊԸ ՏԻՍԿ Երևանում	+374-93 82 46 25	
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԳԻ ՇՈՂԱԿԱԹ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի
Շողակաթ համայնք, հասցև՝ գ.Շողակաթ 2-րդ փ. 1/1
հեռ. 093493792, էլ. փոստ՝ shoghakat.gegharquniq@mta.gov.am

N409
« 03 » _____ 12 _____ 2020թ.

ԿԱՐԾԻՔ

Հանրային քննարկման էր դրված ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Շողակաթ համայնքի Շողակաթ գյուղում « ԳՐԻՆ ԷՆԵՐՋԻ » ՍՊԸ-ի նախատեսվող 5 ՄՎտ հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային էլեկտրակայանի կառուցման խնդիրները: Վերը նշված հարցի քննարկման արդյունքում համայնքը տալիս է իր դրական կարծիքը:

Հարգանքով

համայնքի ղեկավար՝

Ս.Շուշանյան

